

čebelarje družine ali jih izgubijo. Druga velika težava je zagotovo nosemavost. Med tehničnimi težavami je največja nemožnost registracije navadnih tovornjakov in prikolic samo za čebelarjenje, pod predpisanimi pogoji, kar ovira razvoj prevoznega čebelarstva. Trenutno na paše prevaža le 47,9 % čebelarjev.

Katere so glavne čebelje paše v Srbiji?

Glavna paša je na robiniji. Na njej dobimo več kot 50 % celotnega pridelka medu. Sledijo sončnična, lipova paša, paša na gorskih travnikih, oljni ogrščici, amorfi, sirski svilnici itd.

Na kakšen način razporejate čebele na pašo in katero dokumentacijo čebelarji potrebujejo za premik čebel? Koliko čebelarjev po vaši oceni uporablja premik čebel za izkoriščanje oddaljenih paš?

Za premike čebel na pašo je treba registrirati stojišče na mestu dovoza ter pridobiti zdravstveno in prevozno potrdilo. Lani je na paše prevažalo 47,9 % čebelarjev, kar je 5 % več kot pred nekaj leti.

Kakšna je povprečna maloprodajna cena kg medu, katere so glavne sorte medu, kateri je poleg pridelave medu najpomembnejši ali najhitreje razvijajoči se vidik čebelarstva?

Ker ne vemo, koliko katerega medu prodamo, ne moremo govoriti o povprečni maloprodajni ceni. Je pa danes maloprodajna cena akacijevega medu pri čebelarjih na domu običajno okoli 8,5 EUR, v trgovinah pa okoli 15 EUR.

Kakšen je delež uvoza medu izven EU v vašo državo? In kakšno je vaše stališče glede uvoza?

V Srbijo se iz EU uvozijo zanemarljive količine medu.

Skupni uvoz iz vseh držav sveta je znašal od 30 do 100 ton na leto, lani pa je prvič dosegel več kot 600 ton. Izvoz medu se giblje od 2500 do 3000 ton na leto.

Kolikšen je delež posredne in neposredne (neposredna prodaja kupcem) prodaje medu?

Teh podatkov nimamo. Ocenjujemo, da se letno na drobno proda približno 3000 ton medu. Enaka količina se izvozi. Imamo tudi nezakonit izvoz v okoliške države, predvsem v BiH, ki ni zanemarljiv.

Kakšno je stanje na področju vzreje matic in s kakšnimi izzivi se na tem področju srečujete?

Obstajata registrirana in neregistrirana vzreja matic. Največja težava je krepitev lobija, ki želi doseči odobritev uvoza matic buckfaške čebele. Trenutno je uvoz drugih ras čebel prepovedan in želimo, da tako tudi ostane.

Ali pri vas delujejo plemenilne oz. testne postaje in ali iz države prejimate kakšno podporo?

Podporo države imajo le registrirani vzrejevalci, ki izvajajo odbiro. Obstaja pobuda, da bi se začele uporabljati izolirane plemenilne postaje, ki jih trenutno nimamo, čeprav na nekaterih lokacijah za to obstajajo pogoji.

Na kaj ste najbolj ponosni pri razvoju čebelarstva v zadnjem obdobju?

Vsekakor na izgradnjo obrata »Naš med« za odkup in prodajo medu čebelarjev, članov SPOS, in na možnost uveljavljanja pravice do subvencij za naše čebelarje.

Sodelavci ČZS

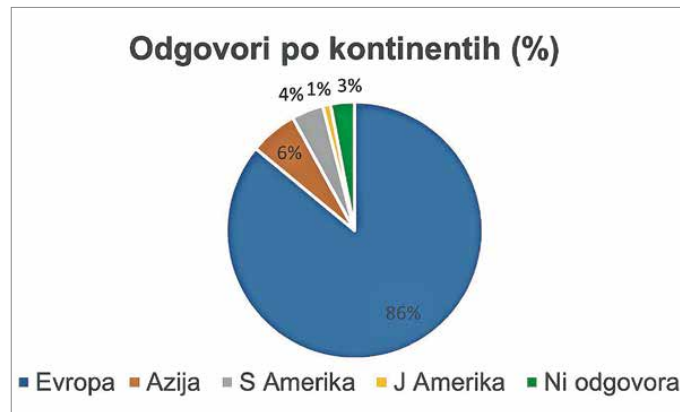
Rezultati Colossovega vprašalnika o čebelarstvu (I. del)

Dr. Aleš Gregorc

Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede
ales.gregorc@um.si

V preteklih letih smo v Sloveniji in v drugih državah čebelarji izpolnjevali spletni vprašalnik o čebelarstvu, vzdrževanju čebeljih družin in uspešnosti čebelarjenja. Spletni vprašalnik je bil namenjen zbiranju podatkov o dejavnostih čebelarjev, usposabljanjih, stanju čebelarstva v posameznih deželah v EU in širše.

Eden od dveh vprašalnikov, ki smo jih izpolnjevali lani v okviru mednarodne organizacije Coloss, je bila usmerjena v pridobivanje podatkov o usposabljanju,

Graf 1: Relativni delež vrnjenih vprašalnikov čebelarjev po kontinentih

motivaciji čebelarjev, pridobivanju čebelarskih znanj, vključevanju čebelarjev v strokovna združenja in druge s čebelarstvom povezane teme.

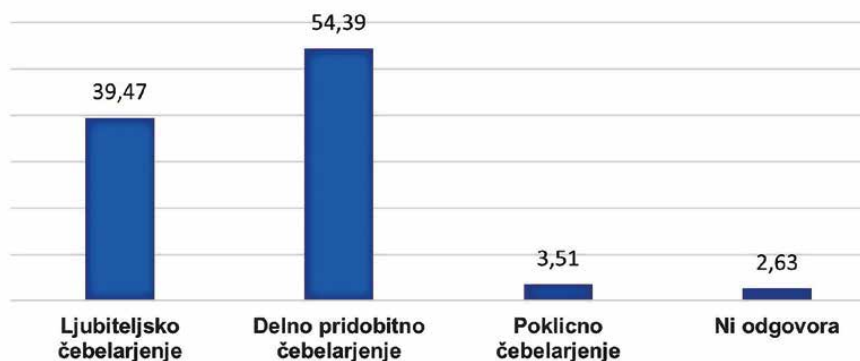
Na spletni vprašalnik, ki je obsegal 62 vprašanj, je odgovorilo 11.567 čebelarjev iz 99 držav. Čebelarji so izpolnjevali enak vprašalnik, preveden v 23 jezikov. Seveda je bilo število vrnjenih vprašalnikov dokaj različno. Več kot 100 vprašalnikov je bilo iz 23 držav, od 11 do 100 vprašalnikov iz 13 držav in 1 do 10 vprašalnikov iz 63 držav. Čebelarji iz Slovenije so prispevali 114 izpolnjenih vprašalnikov. Čebelarji ki so se odzvali so imeli končano srednjo šolo (43 %) in univerzo (49 %) in inajo redni dostop do interneta (96 %). Med njimi je bilo 89 % čebelarjev in 9 % čebelark.

Rezultati odgovorov slovenskih čebelarjev

V tem prispevku prikazujemo analizo nekaterih odgovorov slovenskih čebelarjev. Pripravljamo pa tudi pregled odgovorov vseh čebelarjev, ki so sodelovali v izpolnjevanju vprašalnik. Zato bo zanimiva primerjalna analiza vseh sodelujočih čebelarjev iz 99 dežel.

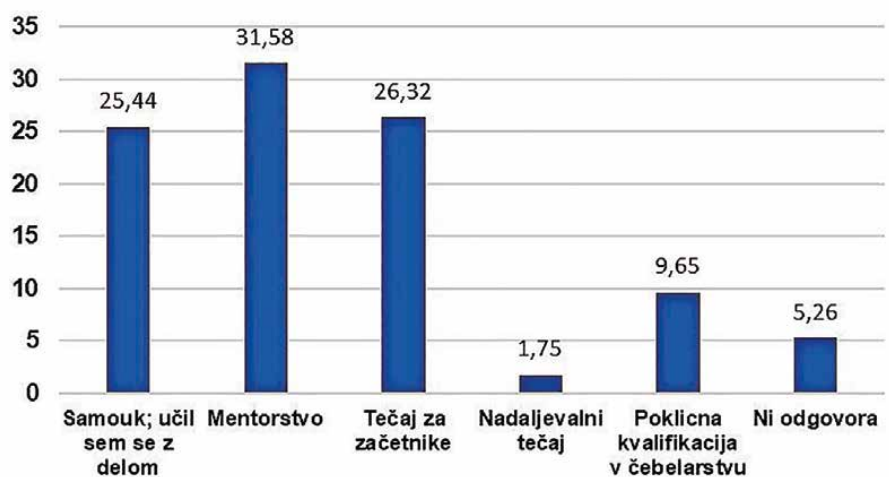
V okviru poizvedovanja v Sloveniji smo dobili večino odgovorov od »delno pridobitnih čebelarjev« in poklicnih čebelarjev. Okrog četrtna je bila takih, ki so znanje pridobivali sami, kot samouki čebelarji. Zanimiva je sorazmerno visoka stopnja zanimanja za strokovno

Usmeritev čebelarjenja (%)

Graf2: Usmeritev čebelarjev

Pridobivanja znanja v čebelarstvu (%)

Graf3: Začetno pridobivanje znanja v čebelarstvu

pravilno delo v čebelarstvu s pomočjo mentorjev ali udeležbe na tečaju za čebelarje začetnike (58 %). Približno 10 % čebelarjev pa je pridobilo nacionalno poklicno kvalifikacijo v čebelarstvu.

Nova stalna razstava Živeti skupaj. O čebeli in človeku v Čebelarskem muzeju Radovljica

V petek, 21. maja, smo v Radovljici ob svetovnem dnevu čebel slovesno odprli prenovljen Čebelarski muzej z novo stalno razstavo Živeti skupaj. O čebeli in človeku. Avtorica razstave je dr. Petra Bole, odprtja pa se je udeležil tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Poudaril je pomen svetovnega dneva čebel in dejal, da se bomo Slovenci vedno lahko s ponosom spomnili, da smo bili njegovi pobudniki. Pozval je, da ta dan izkoristimo ne le za ohranjanje narave in dediščine čebelarstva v muzeju za naše zanamce, temveč obenem tudi za trajnostno naravnano življenje.

V Čebelarskem muzeju smo se v letu 2020 po več kot 20 letih lotili projekta prenove prostorov in postavitve nove stalne razstave z naslovom **Živeti skupaj. O čebeli in človeku**. Pri projektu smo sodelovali s strokovnjaki in partnerji, ki se zavedajo pomena dediščine čebelarstva in trajnostnega razvoja ter jim ni vseeno za našo prihodnost. Ob prenovi prostora muzeja v Radovljiški graščini smo pod ometom odkrili tudi lepe poslikave, ki smo jih restavrirali.

Nova razstava je zasnovana celostno in interdisciplinarno. **Sloni na treh stebrih – dediščini**